

Prima instanță: Judecătoria Bălți
Judecător: A. Donos
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: T. Duca, S. Procopciuc, E. Grumeza
Instanța de recurs: CSJ
Judecători: T. Chișca-Doneva, M. Ghervas, I. Druță

Dosarul nr. 3rh-72/16

Î N C H E I E R E

17 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic, Ion Druță

examinînd cererea de revizuire înaintate de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” și Societatea cu Răspundere Limitată „MoldTrans-Tur” împotriva Primarului municipiului Bălți pricinind contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 24 februarie 2016, prin care recursurile înaintate de Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” și Societatea cu Răspundere Limitată „MoldTrans-Tur” împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2015, au fost declarate inadmisibile,

c o n s t a t ă :

La 18 februarie 2014, Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primarului municipiului Bălți privind anularea dispoziției nr. 599 din 21 noiembrie 2013.

În motivarea acțiunii a invocat că, prin cererea prealabilă nr. 14 din 13 ianuarie 2014, SA „Parcul de Autobuze din Bălți” a solicitat Primarului municipiului Bălți să anuleze benevol dispoziția nr. 599 din 21 noiembrie 2013.

Cererea prealabilă a fost respinsă prin răspunsul nr. P-03-13/113 din 22 ianuarie 2014.

Consideră reclamantul că, dispoziția Primarului municipiului Bălți nr. 599 din 21 noiembrie 2013 urmează a fi anulată din următoarele motive.

SA „Parcul de Autobuze din Bălți” este întreprindere licențiată în domeniul transportului auto de călători în folos public, care deservește curse internaționale, interurbane și suburbane care au ca punct de plecare/sosire Gara Auto din Bălți.

Sustine reclamantul că, prin dispoziția nr. 599 din 21 noiembrie 2013, se

interzice de la 01 decembrie 2013 deplasarea pe străzile municipiului Bălți a mijloacelor de transport care prestează servicii de transportare a călătorilor pe rutele internaționale, interurbane și suburbii, cu excepția str. Aerodromului de la podul r. Răut pînă la Aeroport.

Consideră că dispoziția nr. 599 din 21 noiembrie 2013 are caracter discriminatoriu, afectează drepturile transportatorilor care deserveșc rute internaționale, interurbane și suburbane la libera circulație pe drumurile publice ale mun. Bălți. Redirecționarea circulației mijloacelor de transport afectează drepturile pasagerilor și obligațiile transportatorilor de a presta serviciul de transport pe calea cea mai scurtă și rezonabilă. La rutele din mun. Bălți, care au ca destinație localități din partea de nord a republicii va crește timpul și distanța de deplasare, fapt ce se va reflecta asupra duratei și costului biletului de călătorie.

Menționează reclamantul că, creșterea prețului pentru călătorie și timpului de deplasare afectează direct și negativ drepturile pasagerilor de a beneficia de un serviciu de transport la un preț redus și de a fi transportați în timp mai scurt. Direcționarea transportului doar pe străzile indicate în dispoziție vine în contradicție cu scopul de ameliorare a procesului de transport. Ameliorarea procesului de transport se efectuează prin susținerea și apărarea intereselor transportatorilor și pasagerilor. De competența Primăriei este organizarea transportului urban de călători, iar redirecționarea transportului interurban, suburban și internațional a avut loc cu depășirea atribuțiilor și competenței.

Solicită reclamantul-SA „Parcul de Autobuze din Bălți”, anularea dispoziției Primarului mun. Bălți nr. 599 din 21 noiembrie 2013.

La 29 septembrie 2014, Societatea cu Răspundere Limitată „MoldTrans-Tur” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primarului municipiului Bălți cu privire la contestarea dispoziției nr. 599 din 21 noiembrie 2013 (f.d. 87-89).

În motivarea acțiunii SRL „MoldTrans-Tur” a invocat că, prin cererea prealabilă nr. 235 din 02 iunie 2014, SRL „MoldTrans-Tur” a solicitat Primarului municipiului Bălți să anuleze benevol dispoziția nr. 599 din 21 noiembrie 2013.

Consideră SRL „MoldTrans-Tur” că dispoziția nr. 599 din 21 noiembrie 2013 urmează a fi anulată din următoarele motive.

SRL „MoldTrans-Tur” este întreprindere licențiată în domeniul transportului auto de călători în folos public. De către SRL „MoldTrans-Tur” sînt deservite curse internaționale, interurbane și suburbane care au ca punct de plecare/sosire Gara Auto din Bălți.

Dispoziția contestată afectează direct dreptul agentului transportator de a executa rutele care îi sunt atribuite spre deservire conform graficelor aprobate de Ministerul Transporturilor. Cel mai grav fiind afectat dreptul agentului transportator SRL „MoldTrans-Tur” de a executa cursele (rutele) Bălți-Răuțel și Bălți-Glinjeni conform traseului indicat în permisele de activitate - direct prin municipiul Bălți.

Menționează reclamantul-SRL „MoldTrans-Tur” că, la elaborarea graficelor pentru anumite rute s-a luat în considerare, în primul rînd, interesele populației de a fi transportați pe drumul cel mai scurt și în cel mai scurt interval de timp. Locuitorii s. Răuțel și s. Glinjeni sunt obișnuiți cu traseul acestor rute, astfel modificarea acestuia va duce inevitabil la pierderea călătorilor, precum și va afecta negativ interesele economice și sociale ale locuitorilor, care vor fi nevoiți să achite un preț

mai mare pentru călătorie și se va mări durata de călătorie.

Solicită reclamantul-SRL „MoldTrans-Tur”, anularea dispoziției Primarului mun. Bălți nr. 599 din 21 noiembrie 2013.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 27 februarie 2015, pricinile civile menționate au fost conexate într-o singură procedură (f.d. 84).

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 24 iunie 2015, cererile de chemare în judecată depuse de SA „Parcul de Autobuze din Bălți” și SRL „MoldTrans-Tur” împotriva Primarului mun. Bălți privind contestarea dispoziției nr. 599 din 21 noiembrie 2013, s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2015, s-au respins apelurile declarate de SA „Parcul de Autobuze din Bălți” și SRL „MoldTrans-Tur” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Bălți din 24 iunie 2015. S-au anulat măsurile de asigurare aplicate prin încheierea Judecătoriei Bălți din 14 aprilie 2014.

La 29 decembrie 2015, SRL „MoldTrans-Tur” a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii înaintate.

Tot la 29 decembrie 2015, recurs a declarat și SA „Parcul de Autobuze din Bălți”, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2015 și a hotărârii Judecătoriei Bălți din 24 iunie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii înaintate.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 februarie 2016, recursurile înaintate de SRL „MoldTrans-Tur” și SA „Parcul de Autobuze din Bălți”, au fost declarate inadmisibile.

La 31 martie 2016, SA „Parcul de Autobuze din Bălți” a depus cerere de revizuire, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 24 februarie 2016, deciziei Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2015 și a hotărârii Judecătoriei Bălți din 24 iunie 2015, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

La 06 aprilie 2016, revizuire a declarat și SRL „MoldTrans-Tur”, completând-o la 18 aprilie 2016. A solicitat revizuirea casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 24 februarie 2016, deciziei Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2015 și a hotărârii Judecătoriei Bălți din 24 iunie 2015, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 11 mai 2016, s-au respins ca fiind inadmisibile cererile de revizuire depuse de către Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” și Societatea cu Răspundere Limitată „MoldTrans-Tur” împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 24 februarie 2016, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” și Societatea cu Răspundere Limitată „MoldTrans-Tur” împotriva Primarului municipiului Bălți pricinind contestarea actului administrativ.

La 03 iunie 2016, Ministerul Transportului și Infrastructurii Drumului a depus cerere de revizuire, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 24 februarie 2016, deciziei Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2015 și a hotărârii Judecătoriei Bălți din 24 iunie 2015, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea cererii de revizuire, făcând trimitere la art. 449 lit. c) CPC, a indicat că instanțele de judecată au emis hotărâri ce vizează drepturile și obligațiile Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumului în calitate de organ central de specialitate, care nu a fost antrenat în proces.

La 04 august 2016, SRL „MoldTrans-Tur” a prezentat referință la cererea de revizuire depusă de Ministerul Transportului și Infrastructurii Drumului, solicitând admiterea cererii de revizuire în sensul declarat.

Tot la 04 august 2016, referință pe marginea cererii de revizuire a prezentat și SA „Parcul de Autobuze din Bălți”, solicitând admiterea cererii de revizuire a Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumului în totalitate.

Verificând temeiurile invocate în cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 448 alin. (4) CPC, „Cererile de revizuire împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat printr-o decizie asupra inadmisibilității se examinează de Curtea Supremă de Justiție”.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC cu anexarea probelor ce le confirmă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă care poartă un caracter exhaustiv.

Instanța de judecată reiterează că, revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului. Prin urmare, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar acelea care întrunesc exigențele legii.

În conformitate cu prevederile art. 449 CPC al RM, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate,

iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărîrea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărîre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărîrii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Sintetizînd elementele de admisibilitate a cererii de revizuire pentru temeiurile arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că cererea de revizuire înaintată de către Ministerul Transportului și Infrastructurii Drumului este inadmisibilă, avînd în vedere că argumentele invocate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 CPC.

Deși revizuentul a invocat faptul că, instanțele de judecată au emis hotărîri ce vizează drepturile și obligațiile Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumului în calitate de organ central de specialitate, care nu a fost antrenat în proces (art. 449 lit. c) CPC), Colegiul menționează următoarele:

În conformitate cu art. 60 alin. (1) CPC, „*Coparticiparea procesuală este obligatorie dacă examinarea pricinii implică soluționarea chestiunii cu privire la drepturile sau obligațiile mai multor reclamanți și/sau pîrîți atunci cînd:*

a) *obiectul litigiului îl constituie drepturile și obligațiile comune ale mai multor reclamanți sau pîrîți;*

b) *drepturile și obligațiile reclamanților sau pîrîților decurg din aceleași temeiuri de fapt sau de drept”.*

Studiind materialele cauzei, Colegiul constată că nu există careva probe ce ar demonstra că instanțele inferioare pe parcursul examinării cauzei incorect au determinat cercul subiecților raportului material litigios.

Mai mult decît atît, Colegiul menționează că din materialele cauzei nu este clar în ce măsură ar fi fost afectate drepturile revizuentului prin actele judecătorești contestate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că admiterea cererii de revizuire ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărîrile Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Roșca contra Moldovei din 25 februarie 2005 și în cazul Popov (nr.2) contra Moldovei din 06 decembrie 2005, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului caracterului irevocabil al hotărîrilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărîri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Astfel, din considerentele menționate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire înaintată de Ministerul Transportului și Infrastructurii Drumului ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Ministerul Transportului și Infrastructurii Drumului împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 24 februarie 2016, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Parcul de Autobuze din Bălți” și Societatea cu Răspundere Limitată „MoldTrans-Tur” împotriva Primarului municipiului Bălți privind contestarea actului administrativ.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Mariana Pitic

Ion Druță